

Tangersko vprašanje

Grozna nesreča v železniškem predoru

BERN, 5. V predoru med Kaltbrunnom in Vattvilloom v švicarskem kantonu St. Gall je radi posebnih vremenskih prilik obtičeval dim, katerega je delala lokomotiva tovrnega vlaka, ki je včeraj vozil skozi omenjeni predor. Strupeni plini, ki jih je dim vseboval, so kmalu omamili železničarje, ki so se nahajali na vlaku. Tudi strojevodja je padel v nezavest in vlak se je radi tega ustavil v predoru. 2 moža prve rešilne ekspedicije sta tudi podlegla strupenim plinom. V predoru so našli deset mrličev.

DNEVNE VESTI

Po trgatvi

Od Sv. M. M. nam pišejo:

Pretekli teden se je pri nas vršila trgatva in se z malimi izjemami tudi završila. Slabo vreme je močno oviralo in z druge strani sililo, da se podviza s tem delom. Nič kaj prijetno ni bilo prve dni v mokrem, pozneje v burji in precejšnjem hladu trgati. Človek se v takem vremenu kmalu naveliča tega, drugače tako prijetnega in vesela opravila. No hiteli smo, da smo se ugreli in prej končali. Sedaj so prazni latniki in brajde in izgleda vse bolj golo. Ko stopa človek po končani trgatvi po vinogradu, dobi vtis, kakor da se je izvršil tu nasilen preobrat, kakor da se je izvršil nad trdo zločin, da je oropana. Saj je bilo v resnici tako; izvršilo se je, ker se vrši tako leto za letom.

Po šestih tednih je vendar prišel dež, čeprav ne ravno pohleven. Mnogi so vsaj prišli do vode, ker je prej ni bilo niti za najnujnejšo porabo. Samo škoda, da za dežjem vedno burja piha in zasušilo zemljo, ki je tako steptana sedaj po teh zadnjih nalivih. Pri nas ni napravilo zadnje neurje posebne škode v primeri s tako težko prizadetimi nekaterimi okraji naše dežele. Največ je trpela, kjer je je kaj bilo, letna solata in kaka setev.

Konec je sedaj s poletno zelenjavo. Kumare in buče, melancane in paradižniki, pota zelena paprika in drug drobiž, vse poletno z lastavicami na jug. Ostaja nam še šelen, radič, endivija, špinata, kaka vrzota in pozneje brokoli. To bo naša bera sedaj, dokler prihodnja vgrde ne pride v deželo. Z nastopajočim jesenjo se bomo mogli malo oddahnuti od res trudapolnega poletnega dela. Ni da bi človek vedno trdo garal, mora včasih malo odstopiti, da prehitro ne obnemore. No, kakor vidite, nam narava sama v tem oziru pomaga, da spravimo v ravno svoje moči.

Sklepi pokrajinskega upravnega odbora

Pokrajinski upravni odbor je rešil na svoji seji od 30. septembra sledeče zadeve:

- Trst: podaljšanje izredne draginske doklade občinim nameščencem — odobreno.
- Trst (pokrajina): dovolitev izrednega čela.
- Tomaj: likvidacija vojne škode — odobrena.
- Milje: likvidacija vojne škode — odobrena.
- Trst: nagrada za učni tečaj za mestne stražnike — odobrena.
- Trst: začasna podpora nekemu učitelju — odobrena.
- Trst: plače za prepisovanje seznamov davka na premočno bogastvo — odobrene.
- Trst: upokožitev ljudskošolskega učitelja — odobrena.
- Trst: podpora L. Godina — odobrena.
- Trst: ekvivalent od bivše nemške šole v Škedenju — se odobri.
- Trst: podpore 9 obč. delavcem — odobrene.
- Trst: nagrade kustosem muzejev — odobrene.
- Trst (pokrajina): dodatni davek na zemljišča in stavbe za l. 1927. — odobren.
- Št. Peter na Krasu: medalja poteštatu — odobrena.
- Avber: stroški za izlet šolarjev — odobren.
- Postojna: naročba revije — odobrena.
- S. Canzian d'Isonzo: posojilo za gradbo šole — odobreno.

Šolske vesti iz Istre

«Edinost» ima skoro vsak dan kako šolsko vest o odpuštnem postopanju proti temu ali onemu učitelju ali učiteljici Slovincu. Takšno postopanje je uvedel prosvetni minister Fedele tudi proti mnogim hrvatskim učiteljem Istre. Toda Istra šteje še malo učiteljev naše narodnosti. Istra tostran Učke šteje jedva še 20-22 učiteljev in učiteljic, a vzhodna (Liburnija) 25.

Odpuštno postopanje je uvedel prosvetni minister Fedele proti učiteljici Vukosavi Funderle v Buzetu in proti učitelju Metodu Sironiču v Poljanah (Opatija). Učiteljica Marija Kinkela iz Rukavca (Matulje) je premeščena v Slum na Čičariji.

UREDBA URADNIH CEN ZDRAVIL

Tukajšnja kr. prefektura sporoča: «Glasom brzojavne okrožnice št. 23482 od 29. p. m., ki jo je razposlalo glavno zdravstveno ravnanstvo pri notranjem ministarstvu, stopijo s 1. novembra v veljavo uradne tarife za prodajo zdravil, o katerih govori čl. 17. zakona o lekarnah od 22. maja 1913, št. 468.

Z ozirom na to se naznanja občinstvu, da mora v smislu kr. odloka od 7. oktobra 1923, št. 2388, ki spreminja gori omejen člen, imeti vsaka lekarna uraden prepis omenjenih tarif na razpolago občinstvu. Kdor želi imeti tak prepis, lahko naroči eden ali več izvodov izključno le indirektno pri glavnem skrbstvu finančnega ministarstva (Provveditorato Generale del Ministero delle Finanze). Naročuje se z nakaznico za 12 lir, kateri znesek vsebuje ceno tarif in poštne stroške».

KRAČNA POŠTA BRINDISI-ATENE-CARIGRAD

Hydroplani proge Brindisi-Atene-Carigrad bodo odhajali v tekočem mesecu vsak četrtek ob 8 in bodo prihajali v Atene isti dan ob 14.30; odhod iz Aten drugi dan v petek ob 7. uri in prihod v Carigrad isti dan ob 14.30.

Iz Carigrada se bodo letala vračala ob torkih ob 8. uri in prihajali v Atene iste dneve ob 15.30; odhod iz Aten drugi dan v sredo ob 7. uri in prihod v Brindisi isti dan ob 11.30.

Iz Trsta se lahko pošljejo pisma najkasneje z vlakom št. 49, ki odhaja ob torkih ob 19.30.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

5. 10. 1926.

Trg zopet pada v prejšnjo monotonost. Današnji je bil do pičice enak včerajšnjemu razen malenkostne razlike v nekaterih cenah in morda malega količinskega narastka v krompirju.

Tržni dan srednji.

Cene na današnjem trgu:

Zelenjava: Radič 200-400; pesa rudeča 80-100; korenje 90-100; malancane 180 do 250; buče 150-250; paprika 160-300; krompir 50-60; fiol v stročju 200-300; fiol v stročju za lučenje 180-250; fiol nov 220-250; zelje belo 90-120; karfioli 80-100; vrzote 80-600; čebula 40-90; česen 200-250.

Sadije: Česplje 70-100; breskve 200-600; grozdje 160-320; fige 80-120; hruške 100 do 450; jabolka 60-200; limone 32-45 lir za zaboj.

Seno, katerega je bilo na trgu malo, je bilo skrajno nestalno. Cena se je sukala od 30-43 lir za stot in kaže lahko tendenco navzgor. Otave ni na trgu.

Društvene vesti

M. D. Prosveta - Trst - Lohkotletski pododsek. Danes ob 19. uri (7 zv.) sestane v prostorih stare policije. Udeležba članov in članic strogo obvezna. — Načelnik.

S. D. Adria. Danes redna odborova seja v navadnih prostorih.

V petek običajni članski sestanki.

Iz tržaškega življenja

Tatovi v vili

V noči od ponedeljka na torek so se prikradli neznanjci tatovi skozi okno v stanovanje, oziroma v šrambo trgovca s papirjem Gastone Dollinarja v vili v ulici Domenico Rossetti št. 73. Tam so si na tihem med staro šaro izbrali nekaj ponešnih obelk, jopičev, čevljev in klobukov ter jo popihali, ne da bi jih bil kdo slišal.

Zgodaj je začel

14-letni Josip B., stanujoč v ulici Molino a vento, je bil uslužen v bufetu Marcela Antonopula na montebeleskem dirkališču in je tam vsak dan spravil na varno po par kovinastih žličk. Na ta način si jih je nabral 16 po številu. Včeraj mu je prišel gospodar na sled, mu zaplenil blago, katero je imel skrito v nekem kotu, in ga naznanil policiji.

Prestop v gostilni

V neki gostilni na Vrdeci sta popivala včeraj ves popoldne Franc Dal Zotto, star 26 let, delavec, stanujoč v ulici Gaspare Gozzi št. 5, in Jakob Pader, star 46 let, kuhar, stanujoč v ulici Torre Bianca št. 22. Oba sta se sprva delj časa pogovarjala o raznih stvareh. Ko jima je vino smetalo glavo, sta se začela prepirati in končno sta se še udarila. Tako je dobil Dal Zotto marsikatero po hrbtu, največ pa jih je bil dobil po glavi, kajti imel je je vso krvavo. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

Nesreča pri delu

18-letni Lino Boegan je topil včeraj v Stabilimento Tecnico Triestino pri Sv. Andreju železo in se pri tem oparil obe nogi. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Arrestacije

Včeraj po noči so policisti napravili po mestu pregledbo in pri tej priliki polovili kakih 40 oseb različnih poklicev, ki imajo na vesti različne pregrehe.

Padeš z lestve

50-letni Viktor Sanzin, stanujoč na Greti št. 221, je padel včeraj zjutraj z lestve, na kateri je popravil streho, in se močno pobil, tako da so ga morali prepeljati v mestno bolnišnico.

Tatvina koleso

Neki Julij Zigoi je bil včeraj tako nepreviden, da je pustil v veži na glavni poti svoje kolo brez nadzorstva ter se podal v zgornje prostore. To priliko je lepo uporabil neznan umovitelj ter se odpeljal z ukradenim kolesom. Zigoi ni kazalo seveda drugo nego naznaniti dogodek policiji.

Nočni obisk v trgovini

Včeraj po noči so odprli vedno neznanjci tatovi s pomočjo ponarejenih ključev trgovino Tomaža Sancia v Škedenju in posegli po raznem blagu v vrednosti 500 lir.

Moš, ki grize

Premogarju Mihaelu Rago, staremu 39 let, stanujočemu v ulici Vitelli, je prišlo včeraj na ulici slabo in je padel na tla. Na pomoč mu je prišel med drugimi tudi orožnik Carmelo Cardella in ga pomagal vzdigniti. Tedaj pa ga je premogar, ki ni prišel še k sebi, vgriznil v roko, tako da je moral iskati pomoči na rešilni postaji.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

GORIŠKO GLEDIŠČE

Kot že javljamo, se bo v soboto 9. t. m. ob 20.30 otvorila gledališka sezona s Cankarjevim «Hlapcem Jernejem» v Skrbniškovi dramatičniji. «Hlapec Jernej» je ena Cankarjevih najboljših knjig, in dramatičniji je bil uprizorjen že na obeh slovenskih gledaliških in izrednim uspehom. Za Gorice bo ta uprizoritev dogodek, ki ga bo smele naše občinstvo pozdraviti z največjim zadovoljenjem. Ponovitev uprizoritve je v nedeljo dne 10. t. m. ob 15.30. Režijo vodi g. Kočuta.

France Bevk urednik «Čuka na palci» opravičen za članek pribešen lanske leto meseca maja.

V soboto dne 2. oktobra se je vršila pred vzklincim sodiščem v Trstu vzklincna razprava tudi proti odgovornemu uredniku

«Čuka na palci», Francetu Bevku. Omenjeni je bil namreč zakrivil maja meseca lanskega leta prestopke s tem, da je priobčil v svojem listu karikature z besedilom, ki sta bili bajé žaljivi za orožništvo. Bevka ta čas ni bilo v Gorici in je bil obsojen v nenavzočnosti na L 500.— globe, nakar je vložil priliz; razprava za ta priliz je bila razpisana po poldrugem letu, ko je urednik dobil in prejel že novo kazen. Na podlagi amnestije, ki je bila objavljena lanske leto, je bil Bevk v soboto oproščen vsake krivde.

Procesija v čast sv. Frančiška

Cerkvene slavnosti v čast sv. Frančiška Asiškemu ob sedemstoletnici njegove smrti so se v ponedeljek popoldne dokončale s svečanostno procesijo po goriških ulicah, ki se je udeležilo veliko število vernikov. Procesijo je vodil prevz. nadškof dr. Sedej ob asistenci kapitla in vse goriške duhovščine. Kip sv. Frančiška so nosili štirje frančiškani. V sprevodu so bili zastopniki vseh oblasti. Izredno velike števila množica je stala v ulicah in gledala spreved. Visoko v zraku so krožila letala.

Sklepi goriškega komisarjata

Goriški komisariat je ob sopomoči svetovalstvene komisije sklenil v zadnji seji:

- 1) Mestnemu gledališču Verdi se nakazeta 2000 L, da se omogoči dve predstavi s sodelovanjem znamenitega igralca Ruggero Ruggeri. 2) Odobril je strošek v znesku 15.000 L za ureditev kirurškega oddelka na mestni bolnici 3) Odobril je trošek za naznanjevanje dvanašest ure s strelom na goriškem gradu (8 strelanjem se je pričelo že v nedeljo 3. t. m.) 4) Odobril se je vzorec pogodbe med občno in onimi njenimi uradniki in uslužbenci, ki bi si radi sezidali stanovanjske hišice. 5) Komisar je naznanil, da se je udeležil seje v Vidmu dne 30. septembra, na kateri se je razpravljalo, kako pomagati nesrečnim poplavljenecem, in da je sledel vzgledu drugih oblasti daroval L 5000 v ta namen. 6) Razpravljalo se je ponovno o zidavi in gradnji mostu, ki naj veže pri Stračah goriško mesto in Podgora. Tvrda Brunner bo s svoje strani gotovo tudi prispevala.

Vzposojiljenostni izpiti za učiteljske uslužbence (dolarje).

Prošnje za sprejem z usposobljenostnim izpizem za daccarje morajo biti predložene do 15. oktobra na predsednika izpraševalne komisije pri videmski prefekturi na kolkovani polji za dve liri in opremljene s sledenimi listinami, napisanimi tudi na kolkovanem papirju in pravilno legaliziranimi.

- 1) rojstni list, 2) državljski list, 3) zdravniško spričevalo o dobri konstituciji, 4) potrdilo o dobrem obnašanju, 5) kazenski list, 6) poštna, denarna ali pa bančna nakaznica za L 20.15 nastavljen na predsednika komisije kot izpraševalna taksa.

VOJSKO

Tudi nas, dasiravno smo precej visoko je doletela zadnja nevihta, kakršne še ne pomnimo. Vojsko je bilo središče neurja med Idrijo in Tribušo in je bilo najhujše v ponedeljek, ko je lilo od 6. zjutraj do 12. op. neprenehoma kakor bi iz škafa zlivali. Voda je lila iz vseh strani po hribih, planinah in grapah in tako rekoč uničila ves poljski pridelek. Vse rupe in doline so postale jezera in voda je kar vrela iz tal in dež je spremljal blisk in grom. Ves les na grapah od cerkve do Dol. Tribuše je odplavilo. Pot do Idrije je zaprta za najmanj par mesecev. Od Kočevsja proti Idriji je nad 10 usadov in cesta je v nekaterih krajih popolnoma zginila. Na Planini ne pomnijo niti najstarejši ljudje kakega plazu, ker je svet kamenit, a s to povodnjo je napravil plaz čez celo senožet tako, da je sedaj uničena. Veliko škodo je napravila voda tudi pri žagi Magajna, kjer je odneslo ves les. Vsi mostovi nad Nikovo so izginili, tako da je vozovni promet izključen.

Hujših nesreč pa pri nas ni bilo.

IDRIJA

Slevo. Tenente fascist, milice Ivan Kalin je predstavljen v Vipavo. Poslovil se je od svojih ljudi: «Boto zvečer na poslovilnem večeru. ... ov namestnik je že dospel. Vest bolezimo kakor kronisti in mu želimo srečno pot.

Od novega tenenteja si ne moremo ustvariti že danes sodbe. Čas in dejanja bodo govorila.

IZ FODE - GRAHOVEGA

Prihod poteštata

Protekli teden se je priredil sprejemni večer na čast g. De Toni-ja, imenovanega za «poteštata» v naši občini. Slavnosti so se udeležili zastopniki vseh frakcij. Ravnotako tudi predstavitelji tukajšnjih oblasti kakor tudi drugo občinstvo. Ljudje so zadovoljni s tem imenovanjem in pričakujejo, da bo g. poteštata mož na svojem mestu ter da bo delal v dobrobit občine.

PODLISTEK

JULES VERNE: (129)

Skrivnostni otok

Šeste poglavje

Največja skrb naseljenecv je bila sedaj izvršiti sklenjeno raziskovanje otoka in to iz dveh razlogov. Prvič so hoteli odkriti skrivnostno bitje, o katerega prisotnosti ni bilo dvoma, drugič pa razvideti, kaj je nastalo iz razbojnikov, kakšen blag so si izbrali, kako so živeli in česa se jim je od njihove strani bati.

Cir Smith je rekel takoj odriniti; ker pa je imela ekspedicija trajati več dni, je bilo potrebno nalokiti na voz rasne priprave za šotorenje na postajališčih. Eden izmed onih se je rani v noge in ni bil še za uprego; potreboval je nekaj dni nege, zato so prenesli potovanje za teden dni, t. j. na 20. novembra. November, ki odgovarja maju severne poloble, je bil najlepši mesec. Solnce se je bližalo komarogovemu povratniku in dnevi so bili dolgi. Čas za ekspedicijo je bil torej izredno ugoden, in četudi bi ne dosegli resničnega namena ekspedicije, bi vendar odkrili rasno naravno prosvodo. Cir Smith je trdno sklenil, da priležje takrat zgodnje Dajnega zapada, ki se je raztegal do odrastkov Kacje-ga polotoka.

RENČE

Ustoličenje poteštata — Obisk prefekta

V nedeljo se je vršilo pri nas ustoličenje novega poteštata gosp. Graziani Viktorja. Zupanstvo je dalo napraviti slavolok, pri katerem so ga sprejeli župan z odborom in povabljeni občinstvo ter ga spremili v obč. dvorano, kjer so se vršile običajne ceremonije. Želimo in nadejamo se, da bo novi gospod poteštata deloval nepristransko v prid naše občine, ki ni ravno v cvetočih razmerah. Vašpovsod dolg, občinske ceste pa, da se Bog usmili. Treba je prijeti te zadeve energično v roke in tudi kaj napraviti. Besed smo že zadosti slišali.

V ponedeljek je našo občino nenapovedano obiskal gospod p. n. videmski prefekt kom. Spadavecchia s spremstvom. Došel je ob 9. uri pred obč. urad ter se pri navzočih informiral o stanju občine z različnih vidikov, o zadnji povodnji in škodi, o šoli in dr.

Napravil je zelo prijazen vtis.

Pri odhodu je daroval za občinske rezeve 1000 L, za kar mu bodo ti prav hvaležni. Čez pol ure se je odpeljal proti Volčjdragi.

OPATJE SELO

Sprejem poteštata

Po prisegi na goriški podprefekturi je takoj zasedel svoje mesto novoimenovani poteštata g. Frandolič Josip. Pri sprejemu v Opatjem selu je svirala godba iz Dola. Novi poteštata je domačin in bivši župan.

DAROVI

V pomoč poplavljencom daruje Anton Mikuz, Sv. Lucija ob Soči, L 100.— Vuga Anton, Sv. Lucija L 100.— Denar hrani upravnistvo.

BORZNA POROČILA

Trst, 5. oktobra 1926.

Amsterdam 1030, Belgija 72, Francija 74.50, London 128, New York 26.30, Španija 390, Švica 505, Atene 31, Berlin 625, Bukarešta 13, Praga 77.50, Ogrska 0.0865, Dunaj 370, Zagreb 46.50.

Vojnoodškodninske obveznice 65.70.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1518)

PIANINO, luksuzen, s križanimi strunami, trije pedali, moderator, se proda. Največje jamstvo. Plaćevanje na obroke. Via Solitario 25, III. 1547

HARMONIJA, popoln, štiri oktave, premakljiva klavirura, več registrov, se proda za 500. Via Solitario 25, III. 1548

SMILAJOD (Trpoški sok), izborno sredstvo proti arteriosklerozni, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru, uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let se prodaja samo v lekarni Castellanovalich, Trst, Via Giuliani 42 (paralelna ulica Via dell'Istria). (1524)

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (poldaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. 1428

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko, Slavec, Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1517

St. germanska pogodba

Banke, menjalnice kakor tudi zasebniki ki imajo zakladne liste avstro-ogrskih kron, stavljen v zameno po santgermanski pogodbi 22. marca 1922, so naprošeni, da se zgledajo najkasneje do 31. oktobra pri R. Piacentini-ju, Corso Vitt. Em. III. 45-1. Gorica, Slaščičarna F.lli Piacentini Via Sarmario št. 8. (1026)

KRONE

plačuje vedno par cent, več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

1012 prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

TRGOVINA

„FERRAMENTA MADILE“

družba z. o. z.

TRST, Via Carducci 22 (vogal Via Chiozza)

Velika izbira železnin in drugih kovin

Specijaliteta: Potrebščine za obrtnike in rokodelce. Orodje za poljedelce. Ključavnice za vrata, okna, pohištvo i. t. d.

Predno prodaje
KRONE, GOLDINARJE
ZLATO in SREBRO
obiščite zlatarno
STERMIN v TRSTU,
Via Mazzini št. 43
kjer dobite najvišje cene. — Kuopjem listke
mestne zastavilnice. 987

KRONE po L 2.20
briljante, platno, 20-kronske zlato komade
zlato plačuje po višjih cenah
nego vsak drugi
Albert Povh — urarna
Trst, Via Mazzini 46 1013

NASMEH
VESELJE
ZDRAVJE

Kadar so vaša čreva in vaš želodec res čisti in urejeni, tedaj le težko obolite. Za očiščenje želodca in črev je še najbolj čistilni čokoladni bonbon ARRIBA.

Je to odvajalno sredstvo, ki učinkuje v vso gotovostjo pri starih in mladih. ARRIBA prinese v hišo nasmeh, veselje in zdravje.

L 0-50 komed

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

Javljamo gg. trgovcem in drugim cenj. odjemalcem, da je pričel **valjčni mlin v Ajdovščini** (prej W. Jochmann)

z rednim obratovanjem
in da nudi najboljše mlevske izdelke po ugodnih cenah.

Za obilna naročila se priporoča
VALJČNI MLIN V AJDOVŠČINI
(1018) D. z. o. z.

Insertirajte v „Edinost“